

gæng stod fast, at det var en reel Ret? (Hør! Hør!) Forordningen siger dog ikke andet, end at ved denne Forordning ikke skal ske nogen Forandring med Hensyn til Frihed i Skatter og Contributioner. Deri ligger jo ligefrem antydet, at Regjeringen anseer sig berettiget til ved en følgende Anordning at gjøre det, saa jeg seer ikke, hvorfor De Herrer Jurister, der forsvare det retslige Krav, ikke hellere have gjemt dette Lovsted, end at stikke det frem i den senere Tid ved enhver Leilighed. Jeg skal tillige erindre om, at Hans Majestat Kong Christian d. 8de, har i en Kundgjørelse til Stænderne i Maret 1846, udtalt sig saaledes, at man deraf seer, han ikke ansaae det privilegerede Hartforn for at have noget retslig Krav paa Erstatning. Han siger, at den Maade, hvorpaa Stænderne have søgt om at faae dette Forhold ordnet, den kunde ikke tages til Følge; men den kan tænkes udført paa en anden, og naar denne anden Maade, som er antydet i Kundgjørelsen, blev gennemført, saa vilde han udtryffeligt anerkjende det frie Hartforns Ret til Skattelettelse som en reel Ret, saa skulde det udtryffeligt blive anerkjendt, saaledes at ingen sildigere Anordning deri skulde kunne gjøre Forandring; men sagde Christian d. 8de det, saa viser dette, at han allerede dengang ikke ansaae Retten for at være tilstede, thi saa vilde han ikke have sagt, at den skulde blive givet dem. Jeg maa endvidere bemærke, at dersom den nærværende Regjering ansaae denne Skattelettelse for en reel Ret, saa kunde den efter min Overbeviisning ikke grundlovsmaessigt have gjort det Forslag til dets Afløsning, som den har gjort; thi Grundloven byder, at naar Nogen skal afstaae sin Eiendom, naar Almeenvellet kræver det, saa kan det kun ske mod fuldständig Erstatning. Men det, som er foreslaaet i Udkastet, er ingen fuldständig Erstatning; altsaa har Regjeringen factiff derved erkjendt, at den ikke anseer denne Ret for nogen reel Ret. Hertil skal jeg endnu kun føie, at den os forelagte Bagers sag staaer, med Hensyn til Principerne, i en uadskillelig Forbindelse med det, der her er Taler om. Jeg skal bede de Herrer Medlemmer meget om at gienemlæse Motiverne til denne

Bagerslov, og jeg skal tvivle meget om, at nogen Gæste vil finde, at det, der er anført, ikke fuldgyldigt og med samme Ret, som er gjort gjældende i hiin Sag, vil kunne gjælde med Hensyn til Erstatnings-Spørgsmaalet i nærværende Sag.

Det er ganske vist, at det er af overordentlig stor Bigtighed at faae det nærværende Lovudkast fremmet. Man har i mange Aar med Længsel imødeset Fremmelsen af denne Sag, og det kan kun beklages, at Regjeringen ikke allerede for lang Tid siden har seet sig istand til at fremme den. Men paa den anden Side man man, idet man villigt anerkjender dette, dog ikke derfor opgive, hvad man troer bestemt at maatte udfordres, for at Loven kan blive hensigtsmaessig og kan blive modtaget med Velvillie i Folket. Det ene Hensyn bør ligesaa lidet lades ude af Sigte, som det andet, og jeg kommer her over til et andet Punkt, som vel tidligere er berørt af en foregaaende Taler (C. H. Hansen), men som jeg nærmere maa lægge stor Vægt paa, det er, at Afgjørelsen af mange vigtige Spørgsmaal ved denne Lovs Gjenemførelse er i forffjellige Paragraffer nedlagt i Amtsraadets Hænder, og disse Amtsraader ere saaledes sammensatte for Diebliffet, at ingen folkelig Mand kan nedlægge Afgjørelsen af disse Spørgsmaal i deres Hænder, (Hør! Hør!) ikke maastee saameget, fordi de vilde afgjøre Sagen partiff — uagtet jeg troer det — men fremfor alt fordi, hvilken som helst Maade de afgjøre Sagen paa, vil den fra Folkets Side siges at være partiff, og det beder jeg dem lægge Mærke til: Folket, den store Deel af Folket, som denne Lov vil komme til at træffe, den vil sige: denne Afgjørelse er partiff, thi vi have kun en Fjerdedeel Repræsentanter imod vore Modstanderes tre Fjerdedele, siddende i Amtsraadet. Naar den høitagtede Indenrigsminister, med Hensyn til disse Bestemmelser i Motiverne har støttet sig til Landbo-Commissionen, saa har det undret mig, og naar den ærede Taler for Kjøbenhavn's 6te District (Mourier), heri giver ham Medhold, saa har det undret mig meget mere; thi Landbo-Commissionen har i en Skrivelse til Indenrigsministeren, jeg siger: Landbo-Commissionen og ikke „Fleerheden“ i Commis-